

Nepodpisani se depisi ne šalju. Pripremljena se pisma, oglaš. list. šalju se običnom poštom ili po dogovoru. Isto tako je sa prijem. Novci se šalju poštom kao naplatom (assigne postale) na administraciju „Naše Sloge“. Ime, prezime i najbliži pošta važno teže oznakiti.

Komu list ne dođe na vrijeme, naka se javi odgovarajući u odgovoru pismu, za koje se na plaću postizane, ako se izvane napisu: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Imati svakog četvrtka na dionom arku.

Depisi se vraćaju ako se ne šalju.

Mobilijevani listovi se neprimaju. Predplata u političkom stoji 50 for. za seljake 25 for. za gradian. Razmjerno for. 25/1 i za pol. godine. Istan carevine više poštom.

Ma malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Venezia br. 14.

Slogom raste malo stvari, a saosloga sve pokrvari. Mar. pol.

Poziv na predplatu.

Današnjim brojem svršava godina 1896. pa se učimo ovim našim starim predplatnicima, da izvole na vrijeme obnoviti svoja predplata na naš list za godinu 1897.

Novom godinom stupiti će naš list u XXVII. tečaj svoga obstanka. Za dugih 26. godina imao je svakojakih neprilika sa pojedincima, sa oblastima i mogućnicima, al se nije hvala Bogu nikada pred nikim ponizio na uštrb narodne časti i svoga programa. Nije se uplitao u zamašna svijetaka pitanja, jer mu to nije zadaća, niti je ulazio u malenkostne razmirice, kojim je povod sebišnjestvo ili koja druga ljudska strast.

Značaj za koga bijaše ustrojen i radi koga izlazi, nastojao je vazda, da se ne zaleti previsko niti da pada preniko. U koliko je u tom uspio, nije na nas, da sudimo, već na obćinstvu, osobito na našem čitateljstvu.

Izdavanje pučkoga lista kod nas je vrlo mučno, ako se neima dostatne moralne i materijalne podpore. Prve nam prijatelji, istomišljenici i naši čitatelji nikada ne uzkratiše, ali sa drugom nije žalibože tako. List, koji ne ima stalnih i redovito plaćajućih čitatelja, a koji je i onako zazoran mogućnikom i vlastodržcem, teško da ovrši svoju zadaću, pa bila ona još plemenitija.

Mi se moramo težkim srcem i ovom prigodom pritužiti na mnoge i mnoge naše nemarne predbrojnice, koji valjda misle, da zadovolje svojoj dužnosti tim, ako se udostoje naš list čitati. Nemile su ovakove tužaljke nama, a neće biti ugodne valjda niti spomenutim nemarnikom.

Da nam se olakša izdavanje lista i da uzmagujemo i mi zadovoljiti mnogobrojnim našim dužnostim, molimo stare dužnike, da izvole svoj dug što prije sa našom upravom poravnati; vjerne naše i redovito plaćajuće čitatelje molimo, da izvole predplatu na vrijeme obnoviti, a sve one pako, kojim je do napredka i do oslobodjenja hrvatske grane u Istri, molimo, da našom predplatom poduprijeti izvole.

„Naša Sloga“ stoji na godinu za imućnije 5 for. a za seljake 2 for.; za pol. godine polovicu gornjih cijena. Za inozemstvo k tomu biljezgovina. Novce neku se šalje upravi lista novčanom nakaznicom.

U Trstu, decembra 1896.

Uprava „Naše Sloge“.

Na koncu godine!

Gdje god se sastane danas dvojica prijatelja ili znanaca, zaduža će im biti: sretan konac, još sretniji početak! I mi se danas sastajemo za poaličniji put sa našimi mnogobrojnim prijateljima i znancima u ovoj godini, pa prije nego li im doviknemo: sretan konac, još sretniji početak, hoćemo, da se s njimi zajedno osvrnemo na izdišuću eto godinu 1896.

Dogodjaji, koji su se sbili tečajem godine 1896. bilo u monarhiji, bilo u našoj užoj domovini, nisu doista takovi, da bi nas mogli osobito razveseliti.

Naši zastupnici u carevinskom vieću iznašli su pred licem ciele Europe jako i nevolje, koje Hrvate i Slovence naše malene pokrajine i susjednih slavenskih zemalja taru i biju. Glas njihov našao je riedko odziva, premda priznavaju sve stranke parlamenta i isti odlučujući krugovi, da je Istra u svakom obziru zapuštena i zanemarena, i da valja za nju mnogo učiniti, ako se hoće, da stupi u red ostalih naprednih pokrajina, zastupanih na carevinskom vieću. Od putovanja našom pokrajinom prvog sa-vjetnika svietle krune, ministra predsjednika grofa Bađeni-a, očekivao je narod, da će se napokon stogod učiniti i za njegov duševni napredak i za tjelesno blagostanje, ali laskave rieči i sladka obećanja čekaju još uvijek oživtorenje.

Mi ne kanimo poreći dobru volju središnjoj vladi u Beču, da se stogod već jednom i za Istru učini, ali nam se hoće čina, mi tražimo i želimo djela, jer nam sa dobrom voljom nije pomoženo.

Nesretni politički sustav, kojega su se držale više manje sve vlade od godine 1861. amo, kao da je zagreznuto u glibu, te se ne dađe obćinimi, malenkostnimi sredstvi iz njega izvuci i navrnuti ga u novu kolotečinu, na stazu zakona i ravnopravnosti svih naroda, živućih pod krunom Habsburga. Ali zato se hoće ne samo dobre volje, nego i jake, čvrste i odlučne volje. U koliko je toj težkoj zadaći dorasao sadašnji upravitelj nutarnjih posala naše pole monarhije, pokazati će se tekar buduće godine, kad mu bude računati sa obnovljenim i novim parlamentom, koji će po svojoj prilici tražiti odlučnije nego li ikad do sada, da se od obećanja predje na čine.

Grof Bađeni pokazao je do sada samo jednu vrlinu svih diplomata, da znade naime svoje osnove izvrstno pritužiti, da znade vješto oko sebe sakupiti i prijatelje i protivnike, koji vjeruju njegovim riečima, ili se boje okrenuti mu leđja, jer bi mogao njegovu stolicu zasjesti i gori od njega. Medjutim takovom vještinom ne da se dugo vladati, jer se napokon i djeci dosadi prazniti obećanja i sladkim riečima, kojim ne sliede čini. Budu li dakle pravi zastupnici naroda u novom državnom saboru odlučno tražili, da se već jednom prakine sa dosadašnjim nesretnim političkim sustavom, pod kojim stenu skoro svi Slaveni Austrije, morati će se i grof Bađeni tomu koristiti ili izručiti kornilo drugim, sposobnijim rukam.

Položaj hrvatsko-slovenskih zastupnika na istarskom saboru bio je g. 1896. valjda težji nego li ikad. Dogodjaji mjeseca jenara i februara 1896. u Poreču, Piranu itd. jesu jošte bež dvojbe u živoj pameti našim štovanim

čitateljem. Muzke i snrove navale na zastupnike našega naroda u sabornici sv. Frana, te po ulicah gradića Poreča, Pirana itd. ostati će kao žigom izpaljeni znak talijanske prosvjete, talijanske strasti i talijanskog fanatizma godine 1896. ubilježeno u poviesti naše narodne borbe.

U ostalom ti nezdravi, nenaravski i poludivlji odnošaji u Istri jesu samo posljedica prije spomenutog sustava, s promjenom kojega promjenili bi se i sadašnji nesnosni odnošaji i u našem Primorju, napose u Istri.

Političke nevolji u naših južnih stranah pridružila se na žalost godine 1896. i gospodarska bieda. Naša Istra zapisati će u gospodarskom pogledu izdišuću godinu među najlošije od godine 1879. amo. Nesretni trsnišenac (filoksera), koji je poharao dobar dio ponajboljih vinograda Istre, zahvaća sve to dalje šireći strah i trepet među našim pučanstvom. Ove neobično vlažne godine uništila je peronospora (mildev) velik dio onoga, što je ušencu preostalo.

Malo je krajeva u Istri, koji se mogu pohvaliti srednjom vinskiom ljetinom, dočim je u mnogih najniža. Glavni dakle proizvod Istre zaostaje kolikočom i kakvočom daleko za neposrednim predšastnikom. Ali uz vino pomanjkat će narodu ove zime i budućeg proljeća u mnogih krajevih i hrane, koli za njega tako za blago. Poreza i nameta neće moći da plati, a kamo li da si pribavi živeža.

I na ovo nevoljno gospodarskveno stanje imati će naši zastupnici da svrate pozornost ministarstva, koje mora narodu priteći na pomoć, ako želi, da se njegova porezna sila posve ne uništi.

Učiniv ovako račun o našem političkom i gospodarskom stanju za godinu 1896. morali bismo zaključiti ove redke tužalicom i jadikovkom. Ali koja nam odatle korist? Ne, tužakati i jadikovkati nećemo zadnji dan umiruće i na pragu radajuće se godine. Gorko iskustvo, koje smo stekli i na političkom i na gospodarskom polju godine 1896. znajmo upotrebiti u nastajućoj godini. Podvostručimo naše sile na polju prosvjete i na polju gospodarstva, a da se uzmagujemo uspješno braniti proti umjetnim spletkam i proti vremenskim birom.

Učinimo dakle svaki svoju dužnost napram sebi i svojoj okolini — svojim bližnjim — svomu narodu.

Pri koncu stare i pri porodu nove godine obećujemo i mi svetačano, da ćemo vršiti svoju dužnost, samo neka nas izvole poduprijeti riečju i činom svi oni, koji su s nama istih mislih i istih težnjah.

Praštajuće se ovim sa našimi veleštovanimi čitatelji za god. 1896. klijčemo im iz dna duše: Sretan vam bio konac stare, a još sretniji početak nove godine!

GOVOR

zastupnika dra. M. Laginje, izrečen u sjednici carevinskoga vieća od dne 14. t. ruj. prigodom proračunske razprava.

Visoka kućo! Ako sam se prijavio za rieč kao govornik za kod ove razprave, nije to radi toga, što bih ja današnje stanje naše političke uprave odobravao, već radi toga, što vruće želim odlučno poboljšanje na korist pučanstva, koje zastupam.

Ja pripisodbljam političku upravu, t. j. organizam njezin sa plinarom ili središtem elektricitete, iz koje prve imade se na sve strane svietle dieliti, ili iz kojeg središta dieli se električna struja poput pokretajuće sile za razne manje strojeve. Ako su takove sprave pogriješne, razumije se samo po sebi, da svietla neima dostatno i da pokretajuća sila ne dotječe; ako su takove sprave sa drugimi tvarinami obterećene, razumije se samo po sebi, da se tim svietlu škodi, i ako su napokon takove sprave u rukuh osoba, koje nisu možda sposobne ili neće da takovimi budu, a da bi mogle svietlo ili pokretajuću silu jednomierno na sve strane dieliti, tada je naravski, da nastane odatle za jedne šteta, a za druge obratno velika korist i neke neopravdane povlastice.

Ograničiti će se već radi kasne ure na najpotrebitije, obzirom na naše pritužbe u poslu političke uprave u obće, i one Primorja napose.

Ovdje moram ponovno naglasiti, da pomanjkuje političkim oblastim nepobitno djelatnih sila za svladanje svih posala. Ne mislim pri tom na mjesta, u koliko zasjednu ista pravnici, već ona pisarnički osoblja. Ja sam izkusie sam u svojem djelovanju, da su ti ljudi u istinu preobtereceni. Nečn da stavljam u tom obziru nikakva predloga, te bih se mimogred kod te opazke ogradio proti tomu, kao da bih bio sporazuman sa povišenjem plaće osoblja pisarne ili sa pomoženjem dotičnih mjesta, a tim i obterećenjem našeg proračuna.

Moja je mnenje to, da je kod političkih oblasti previše pravnika a premalo ostalih radnika. Bilo bi dobro, kad bi se u tom pogledu provelo neko izravnanje. Ovo pomanjkanje radnih sila činito osobito u pokrajinah sa mješovitim pučanstvom, napose kod nas, u koliko nisu javni politički činovnici i drugom zemaljskom jeziku, ili bolje rekuć obim zemaljskim jezikom, pošto se znanje njemačkoga jezika i onako kao nužn predpostavljaju i tamo, gdje mu neima utikakva mjesta. Mi imademo primjerice obzirom na Istru odluku ministarstva nutarnjih posala, u kojoj je rečeno odlučno, da njemački jezik ne spada u Istri među zemaljske jezike, a ipak se većinom u tom jeziku uređuje.

Govoreć o trećem pomanjkanju, ob onom slučaju naime, u kojem rukovode ustrojstvo političkih oblasti međa osoba, koje nisu sposobne ili neće da takovimi budu, a da bi za pučanstvo barem stogod koristna izvele, to moram navesti nekoje slučajeve i podnesti nekoje pritužbe, koje nam leže na srcu.

Prije nego li predjem na te slučajeve, dozvolite mi, da vas sjetim letimica mnoštva interpelacijah, koje bijahu u tom obziru u ovoj visokoj kući postavljene. Tu navadjam interpelaciju g. zastupnika Spinčića i drugova od dne 16. marča 1896., u kojoj se govori o premještanju radi kazne jednog kotarskog poglavara iz Kranjske k nama u Istru, i to u Lutar, u kojem bijaše najmanje sposoban obavljati svoju službu. Spominjem drugu interpelaciju od dne 29. marča 1893. u kojoj se govori o političkom položaju Primorja i u kojoj se navadjaju izvaju jednog starog gospodina iz vojnoštva, koji je svojim mnenjem dao tim izrazu: da je kod nas upravo tako, kao što bijaše godinu 1866. u Mlijetacknj.

Jednu interpelaciju od 20. marča 1893. u kojoj bijaše govor o postupanju tadašnjeg upravitelja kotarskog poglavarstva u Poreču. I tako ide dalje. Neću da vam dosadnjim sa navadjanjem kakvih 20 interpelacija, koje je sve podnio zastupnik Spiničić, i kakvih 12 interpelacija, koje sam ja učinio. Osim toga odieho sam interpelacije, koje sam podnio ja od onih podnešenih od g. zastupnika Spiničića u razno doba, koje se tiču političke uprave, napose političke uprave u Primorju. Imade dakle ukupno kojih 30 interpelacija, na koje se nije nikada odgovorilo. (Čujte!)

Neću da govorim o mnogih drugih interpelacijah, na koje je bar dieolomica odgovorilo; ne spominjem ni onog mnoštva resolucijah, koje bijahu ovdje podnešene; neću ni da navladjam mnogih govorah, izrečenih ovdje po nami i po naših suplemenitih, slovenskih zastupnikih.

Ti hoću samo da pružim dokaz, da se naše pritužbe ne tiču samo pojedinih slučajeva, i pošto ih imade toliko, to se ni ne mogu protezati na osamljene slučajeve, već da se isti mi čitavu državnu upravu Primorja podrgrava kritici.

Ja sam čvrsto uvjeren, da je o svih po nami podnešenih, a do sada na nje ne odgovorenih interpelacijah središnja vlada svaki put izvješće tražila; svjedodčan sam, da se je u pojedinih slučajevih koješta poboljšalo, što bijaše u interpelacijah navedeno, nu okolnost ta, da nije visoka vlada uzprkos tomu na sve te interpelacije odgovorila. dokazom mi je, da bijahu sve te pritužbe opravdane. (Tako je!) Visoka vlada nu odgovara brzo, ako može dati niečan odgovor, ili ako može dotičnoga zastupnika uloviti, da bijaše u ovom ili onom slučaju slabo obavješten, što se može svakomu dogoditi (Tako je!)

Ove naše pritužbe ne protežu se doista samo na strogo političku upravu, nego, kao što je rečeno, na sve grana državne djelatnosti obzirno na pučanstvo Primorja. Što ih ja pako ovdje spominjem, to čini radi toga, jer sam čvrsto uvjeren, da ako je u jednoj pokrajini štogod loša, a javna uprava nije ni iz daleka takova, kakva bi morala da bude, tada je tomu kriva u prvom redu uprava, a s njom i oni, koji se nalaze u dotičnoj pokrajini na čelu oblastih.

Poznato je, da je u Primorju načelnik političke oblasti ujedno i predsjednik zemaljskog školskog vieća, da je u financijski ravnatelj, da ne mogu bez njega svi ministarstva ništa u dotičnoj pokrajini; od njega po polaze sva mnijenja i svi predlozi, koje treba središnja vlada Hočemo li da izpitamo djelatnost političke oblasti jedino obzirno na školske odnose u našoj pokrajini, to imamo već toj množtvu pritužba, koje će samo letimice spomenuti. Kod nas se čeka godina i godine oživljenje pučkih škola i u onih stranah, gdje imadu za to sva preduvjete, gdje je broj pučanstva velik, gdje imadu za to sredstva i gdje je čitav želja pučanstva za školskom podukom. Koga da se okriji, ako se takove stvari redovito ne rješavaju? Onoga, koji imade u tom obziru odlučnu rječ, predsjednika naime dotične oblasti. Navesti ću primjerice samo ta, da se je naručilo u Opatiji za 10, 15 djece, koja polaze talijansku školu, učitelja — uzprkos predlogu dotičnog obćinskog zastopstva — te da je on višetidine talijanskomu jeziku, dočim imade djece, koju se je upisalo u onu školu i bez znanja onoga jezika. U Vinikuranu, Petebih, Karkavcu, u okolici Cresa i na mnogih drugih mjestih zatezalo se je godine i godine sa otvorenjem škole, te se tim zateže dobrih dieolom i današnji dan; gdje postoje pako u onih stranah škole, kao u Medulinu, zateže se sa pripravom prikladnih prostorija.

Kod naše političke oblasti smatra se ustrojstvo srednje škole za slavensko pučanstvo političkim pitanjem, i to radi toga, što bi se tim tobož u posjedovno stanje talijanskoga življa dirnulo.

Ja sam ovdje često i sa drugimi izjavio želju i potrebu ustrojstva gimnazije u Pazinu sa hrvatskim naukovnim jezikom, a sa njemačkim i talijanskim kao obilgatnim predmetom. U tom naziru smetanje posjedovnog stanja Talijanah, akroprem broji mjestna obćina Pazin oko 15.000 stanovnika, a od tih samo 1100 Talijanah. (Čujte!)

Politički načelnik Primorja imade bez dvojbe velik upliv na porezne poslove. Mi smo podnieh bezbrojno pritužba o tom, kako se sa našim pučanstvom kod poreznih uređa pismeno obći ovdje ili ondje njemački, redovito pako talijanski, te smo ne jur svakoako pritužili proti tomu, na koji se način utjeruju porezni zaostaci. U tom obziru stavio sam prije dvie go-

dine interpelaciju, u kojoj bijahu navedeni grozni, sa službenim spisi dokazani slučajevi. Kasnije zauzeo sam se tog položaja kao odvjetnik, dobiv od dotične stranke redovitu pomoć, nu premda sam se na financijsku prokuraturu obratio, nijam mogao dobiti računa o tomu, što još stranka duguje. (Čujte! Čujte!)

Akroprem će se pružiti prilika kod naslova „Ministarstvo poljedelstva i gospodarstvu obširajte govoriti, prisiljen sam već danas svratiti pozornost na razpravu prigodom prešnog predloga pošiovanoga g. zastupnika dra. Šušteršiča.

Mi imademo samo nekoliko malenih vjersijskih društava u pokrajini, a trebamo silno jeftiniju vjersiju u poljedelstvo svrhe. Nekeje vjersijske zadržke osnivaju se na temelju poznatoga zakona od godine 1873., tako posujilnica u Sežani i u Voloskom.

Molba za upis za onu u Sežani izalazila je preko godine dana kod zemaljskog suda u Trstu, dočim se ju je moglo rješiti za nekoliko dana, i tada ju tekao odbiše. (Čujte! Čujte!) Kao što je izalazila ova molba, tako leži stalno i ona za upis posujilnice u Voloskom kod namjestništva u Trstu radi izvještaja.

Ja dođuše ne znam, što imade sa pravnog gledišta i sa stanovništva temeljnog zakona o ustrojstvu zadruga kod tog posla politička oblast, nu neško si je ipak utvrio u glavu, da takove vjersijske zadržke nisu sposobne primati od nečlanova študioničkih uložaka, te zateže sa pitanjem kroz mnoge mjeseca radi toga — ne kažem to rado, ali do toga zaključka mora se doći — da se medju našim pučanstvom zapriechi svaki napredak.

Nedavno bijaše u Beču putujući učitelj, namješten kod dalmatinskog namjestništva za gospodarsku struku. Ja sam se osobito zauzeo, da bi se tomu učitelju od njegovog namjestništva dopust za sedam ili osam dana produljio radi jedne za druge, koja se bavi jednom granom gospodarstva, te da bi on kao dobar poznavatelj pučkog jezika na svojem prolasku nekoliko predavanja u Istri držao. U zadnjem hipu odbiše ma molbu. (Čujte! Čujte!) a ja ne imam ni najmanjeg povoda ne dvojiti o tom, kako je politička oblast Primorja i u tom pogledu izravno u Zadru upivala.

(Dalje sledi.)

Razgovor

medju Marinom i Zvanom na Šumbreščini, kod Marinova ognja.

Zvane. Ala ma je zima, Marin moj. Marin. A vero je i strah me, da će noćas napadati snega do kolen.

Z. E sva nu je prilika, tiho je, pak ako još malo tramuntana zapuše?

M. Ma, hvala Bogu, neka pada, drvi imamo, pak ćemo se lepo teptiti. Nego pustimo to, pak povej kamo je ono stavilo one forine naš župana.

Z. Ča, za on želd i one ča je bil zel, da ćemo minat neki put i one za prah za telovo?

M. Ja, ja, jušto one.

Z. A vero je hodil videt kum Domac za potestariju su li možda tamo, ma potestarat mu je rekai, da ih ni.

M. Nego kamo vr...uf Bog mi prosti su posli?

Z. Ma ča se jadiš, tr znaš, da nika imaju vavek suho gryo i prazan trbuh dobrega, kako i konji ovo leto.

M. Aha, sada znam; ma čudil sam se ja toliko puti, kako neki moru hodit vavek ali va Labiu ali va sv. Nedejju. Ma sada mi je prišlo va glavu, kako je kristil neki dan tamo svojga otroka.

Z. Ma ni to ne valja istina, tr imamo i mi crkvi i gosp. plovana, pa zač bi tamo kristil.

M. Za, da imamo, ma nekoga je sram prit va Šumber i k maše, zač, da bi mi vapili prodanac, kako i onem „primo pošidenti“; pak znaš, krunjeli im govore i župane a forji i suče, oni zato od veselja skaču a Šumberci... prodanac.

Z. Valja su se pokumili su on'm va „zelenah škornjah“, e za, par išče para.

M. Vero imaju pravo, da njim se rugaju, zač on ki se proda, kako blago, ni vridan, da je ni va crkve s poštenimi ljudi, pak još nam stavljaju ki zna kamo komunski beči, kako one župan?

Z. Neka, neka, će benj za nje odgovarati pred Bogom.

M. A po moju puru će i pred ljudi, zač da ga je kum Marko tužil, ča mu je posekal ono drvo na njegovem parte, a samo da pride ta instanca, var, valje ćemo ga na komur tužit za sva.

Z. Kod sv. Nedejje da je jedan kmet posekal samo jedno stablo na komunskem, ma je benj zato moral platit pet forini multa va potestariju.

M. Kada je to tako, zač ni „šijor potešta“ pozval i našega župana ča je ono drvo obćubil puli Majke Božje, tr mu je se lepo pravil kum Marko?

Z. Ja, ma ča ne znaš, da je on študijal univerzu va Padove, pak govori, da zva su leju i hvali se, da pu potestarija neće šerit nič, zač da ima kartu biamku i ča on stori, da je dobro storeno.

M. Ako ga neće poteštati na račun pozvat, mi ćemo lepo poč va Pazin kapitanu, pak ćemo videt ča će on reč.

Z. Čuj Marin moj, dobro je da gremo kapitanu, jer nam previše delaju i naši poglavari; pak kako je još ono drvo obćubil — da ga ni sram? Tega se ne more više trpet, ma strah me je, ča će nam vavek tako delat, dokle god si ne budemo sami zbirali župane i rapreženit; keh ćemo mi, a ne da nam ih stavljaju Labinjani.

M. Čekaj malo, mora prit brzo i reknuš od votacijni, pak ćemo onput videt ča gova će valjat, samo ako budemo složni.

Z. Vero bimo morali poč svi, kako smo bili i zadnji put, ali ne pustiti se prevariti, zapret si vrata i da nas pošalja doma kako neki dan.

M. Na moja grešna imaj pravo, zač ako gre tako napred, ta karajelska raca, talijanaši i ti naši prodanci će nas zadrž do korana —; ma ka ura je već zač mi se zeše?

Z. Jedanajst pasalo i ja gren lepo va svoje njazlo — Bog Marin moj!

M. Bog, lahka noć, Zvane!

Franina i Jurina

Fr. Si čul, da će Vitorijo bit odsad naš čovek — Hrvat?

Jur. Ča ti se sanje?

Fr. Aj pošobna ne, ču ti povedat, kad je šel nazad od inkanta od soli, mimo gračanskeg plovana, da ga j' tako pijazalo, da mu se j' preporučil i za drugi put.

Jur. Hm i hm!

Fr. Još da mu j' pače obeča, da će ga prit sekadagol nać!

Jur. Ma je to istina?

Fr. Kako Bog na nebu. — Si videl, tako već su počeli h našen ljuden — Hrvaton — hojevat i Talijani. Danas jutra Vitorijo će bit prvi naš čovek, a tako će se malo po malo obrnut i si drugi divji Talijani.

Jur. Bojim se, da neće bit niš.

Fr. Aj bi, da se beči deli.

Različite vesti.

Sretnu novu godinu nazivljemo svim našim prijateljem i znanecem, moleći ih, da nam ostanu i nadalje vjerni i da se češće sjete našeg lista, ovog jedinog glasila istarskih Hrvata. Svaki pravi prijatelj puna peduprieti će pučko glasilo riešju i činom i tako pripomoći mu do bolja budućnosti, koju želimo što skorije svemu našem narodu, kojemu kličemo iz dna srca: sretna ti bila nova godina!

Imenovanje. Njeg. Veličanstvo cesar i kralj Fran Josip I. imenovao je nadsvjetnika kod ravnateljstva financije u Trsta g. Ljudevita Hočeva ra dvorskim savjetnikom i financijskim ravnateljem u Zadru. G. Hočevar popeo se razmjerno mlad — imade oko 45 godina — visoko u časti i službi, što imade zavidni riedrum sposobnostim, marljivosti i svojoj obljubljenosti kod svojih predpostavljenih i podređenih. On se nije dođuše u javnosti nikada hticao, ali nije pred nikim zatajio svoja slovensoga porijekla i ponosan je na to, što ga je rodila majka Slovenka. Mi se nadamo, da će naša braća u Dalmaciji u novom ravnateljstvu do mala upoznati muža, koji će biti na svojem mjestu.

Oprost od čestitavanja. Veleč. g. Josip Grašić župnik u Grašiću poslao nam kao oprost od čestitavanja na korist „Bratovščine“ for. 2; u istu svrhu poslao nam presvjeli

g. dr. D. Vitezić, odvjetnik u Krku for. 2; veleč. g. Andre Benigar župo-upravitelj u Filipjanu 1 for.; g. prof. F. Matejčić, Koper for. 3.

Za družbu sv. Cirila i Metoda pripoznali su nam kao oprost: g. Jakov Lusnik, Klana 1 for.; „Bodnisko-gomilarsko plainasko društvo“ na Bieci 2 for.; g. Fran Polić 2 for.

Javni sastanak. Političko društvo „Edinost“ obdržavati će na dan nove godine, to jest 1. januara 1897. u 3 i pol sati posle pedne u prostorijah konsumnoga društva u Rojanu javni sastanak, na koji se gg. članovi i biraci IV. izbornoj kotara naše okolice uljudno pozivju.

Koncert ženske podružnice družbe sv. Cirila i Metoda u Trstu. Naša marljiva ženska podružnica priredjuje u nedjelju dne 3. januara 1897. veliki koncert u redutnoj dvorani kazališta u „Politeama Rossetti“ na korist družbine blagajna.

Kod koncerta sudjelovati će tamburaški zbor „Tržaškoga Sokola“, muški i mješoviti zbor „Slovenskoga pevskoga društva“ te gg. dramatički diletanzi. Program koncerta je biran i krasan, a da će se i točno izvesti, tomu su nam porok. Izvadjaki pojedinih točaka. Posto je ovomu koncertu plemenita svrha, to se nadamo, da će se naše rodoljubno obćinstvo muogrobno odazvati pozivu velievredne naše ženske podružnice. Početak u 7 i pol sati; niaznina 1 krunu; stolice po 1 krunu i po 30 hvč.

Obćinski izbori u Pomjanu. Iz proglaš; što ga je izdalo obćinsko glavarstvo u Pomjanu, doznajemo, da će se obaviti izbori za onu obćinu u selu Babici slediećih dana: III. tjelo birati će dne 11., 12. i 13. januara; II. tjelo dne 15. i 16. januara, a I. tjelo dne 16. januara.

Koparski talijanaši rade izpod ruke, jer se ne ufaju stupiti javno proti narodnoj stranci, koja se nada, ovaj put pobjediti u sva tri tjela. O presudu istarskoga sabora iz Poreča u Pulu. Glasilo odješnjih židova dočnieo je pred osam dana viest iz Beča, da je kazao ministar predsjednik talijanskomu zastupniku takozvanog veleposjeda Istre, gosp. Bartoli-nu da će biti g. 1898. prenešen sabor iz Poreča u Pulu. Ako je taj glas istinit, sastao bi se istarski sabor jušte na jedno zadržanje u glasovitom Poreču.

Slavjanska Čitaonica u Trstu prirediti će ovogodišnjega mesopusta sledieće plesno zabave: U subotu dne 9. januara 1897. plesna zabava. U subotu dne 23. januara plesna zabava. U subotu dne 27. februara tombola i ples. U subotu dne 6. februara plesna zabava. Igrati će kod tih zabava odio vojničke glazbe. — Početak svaki put u 9 sati na večer.

Plesne vježbe biti će i na dalje svakog četvrtka; od dne 7. januara 1897. napriediti učiti će se kod tih vježba „Kolo“. Gospoda članovi mogu uvesti goste, ako to otkrnu tri dana pred zabavom javu.

Na Silvestrovu večer* priredjuje umornu odbor dičnoga našega „Sokola“ svrhim članovom i prijateljem u vlastitih prostorijah ugodnu zabavu sa pjevanjem, tamburanjem, govori itd. Kako su postale zabave našega „Sokola“ vrlo obljubljene, nema drojbe, da će mnogobrojno obćinstvo pohrliti one večeri u rečene prostorije, da u neprilicnom veselju dočekaj god. 1897.

Iz Zadra pišu nam 28. t. mj. U ovaj čas svršili su izbori I. tjela Naravski pobjedili su potalijanci Hrvati sa jedno 200 glasova većine. Naših glasova dano oko 90. Moglo je biti mnogo više, ali perjanice narodnjačke ne pokazaše lep primjer, pa gdje će onda niti činovnici. Nek im njihovo glasilo iznese slavnja imena. Braća „Srb“ glasovale za braću Taljance. Osobito se u tomu iztakoh privoslavni svršetnici i dr. D. P. Š. an B. i j. k., koji je došao glasovati u cilindru. Bjelanović urednik je bolestan, pa zapitao: može li glasovati prokurom. Slavenska solidarnost!

Za hrvatsku školu u Malom selu sakupili su članovi i gosti čitaonice u Mihotičih na Stjepanje for. 1450. Liepa im hvala i ugledali se u nje i drugi naši rodoljubi, kojim oi morao lebditi pred očima poznati poklik: Spasimo Lošinj!

Iz Velogelsa (V. Lošinj). Biele su vrane viesti iz ovog mjesta u čitanjevoj „N. S.“ Mnogi neće ni znati, gdje je to mjesto, a to još manje, da ima u njem Hrvata, a to je krivo, jer smo zapušteni, jer još sa nismo počeli baditi kako naša braća i sujedji Matoselci. Ovdje u nas na zalost vrietek samu pri starom; po svoj Istri se naš puk bori i otreza jaram nenaravnih talijanski, a kod nas ni traga tomu, već mirno snosimo, da sa nami drugu po mltoj vilji upravljaju, da naš kravci zasluženi novac daleko od doma drugi troše i njim sa debele. Nibi bilo čudo, da bi nas i šibali, ni bismo i to mirne duše podnosili, a to jer smo slavenske krvi i jer netuma u nas još probudjene narodne svietni, po kojoj mora biti svaki gospodar u svojoj kući i sam

